

TULLI
TULL·CUSTOMS

Hiilirajamekanismi- Tullin rooli ja asiakasvaikutukset

Teknisen kaupan liitto 9.6.2023

*Sture Skinnar , Tulli
CBAM-projektipäällikkö*

Esityksen sisältö

- Suomen Tullin rooli CBAM-toimeenpanossa
- Asiakasvaikutukset;
  - 1.10.2023 alkaen -> Raportointivelvoite
  - 1.1.2025 alkaen -> Lupamenettely
  - 1.1.2026 alkaen -> Todistusten hankinta
  - 31.5.2027 mennessä -> Ensimmäinen CBAM-ilmoitus
    - > Minkälaisen toimenpidesuunnitelman yrityksemme tarvitsee?
- Mistä lisätietoja valmistelun etenemisestä?

Suomen Tullin rooli

- CBAM-asetuksen ART 3, Määritelmät:

... (11) ‘competent authority’ means the authority, designated by each Member State in accordance with Article 11 of this Regulation;

(12) ‘customs authorities’ mean the customs administrations of Member States as defined in Article 5(1) of Regulation (EU) No 952/2013; ...

- Tästä seuraa tullille “perinteisiä tehtäviä” suoraan asetuksen nojalla, mutta Suomessa merkittävimmät vaikutukset seuraavat Tullin nimeämisestä toimivaltaiseksi kansalliseksi viranomaiseksi
- Tämä kaksoisrooli tarjoaa synergiaa, mutta tulee olemaan haasteellinen

Suomen Tullin rooli: hallintomallin pääpiirteet

- **Komissio** hankkii ja ylläpitää keskeisimmät tietojärjestelmät, seuraa ilmoituksia, tekee riskianalyysin, jälkitarkastuksen ja ilmoittaa havainnoista kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle, kehittää lainsäädäntöä, neuvottelee kolmansien maiden kanssa.
- **Toimivaltainen viranomainen** hoitaa asiakasneuvonnan, CBAM-luvat, vakuudet, näiden seurannan, poikkeamien selvittämisen (ml. kansalliset jälkitarkastukset), CBAM-todistusten myynnin, hallinnolliset päätökset, oikaisuvaatimusten käsittelyn (CBAM-ilmoituksiin liittyvä rikostiedustelu ja – tutkinta hoidetaan kansallisen lainsäädännön nojalla)
- **Tulliviranomainen** toimittaa tuonnin vertailutiedot Komissiolle, hoitaa CBAMista johtuvine lisämausteineen omat perustehtävänsä, eli tulliselvitysvaiheen riskianalyysi-, tavarantarkastus-, näytteenotto-, laboratoriotutkimus- jälkitarkastus, rikostiedustelu ja rikostutkintatehtävät

Asiakasvaikutukset: Raportointivelvoite 1.10.2023 lukien

- Raportointikyky on luotava itse
- Päästötiedot saatava tavaran valmistajalta
  - > Mikäli tavarantoimittaja/myyjä ei itse ole tavaraa valmistanut, edellyttää tämä vielä enemmän yhteistyötä arvoketjussa
- Raportoinnin laiminlyönnistä seuraa viime kädessä sanktio
- Raportti annetaan vuosineljänneksittäin Komission ylläpitämään portaaliin (30.4, 31.7., 31.10 ja 31.1 n+1 mennessä)
- 31.1.2024 mennessä annettava ensimmäinen raportti. (1.10-31.12.2023 tuonnista)
- Huomioitava, että siirtymäkauden raportoinnissa raportoidaan kaikista tuotteista myös epäsuorat päästöt (=sähköntuotannon päästöt) (siis myös niiden tuotteiden osalta, joissa niitä ei huomioida operatiivisessa vaiheessa, eli sementti ja lannoitteet)
- Raportointia koskevat yksityiskohtaiset ohjeet tulevat aikaisintaan heinäkuun aikana

Asiakasvaikutukset: Lupamenettely 1.1.2025 lukien

- 1.1.2026 CBAM-tuotteiden tuonti muuttuu luvanvaraiseksi ja Tullin on estettävä muiden kuin valtuutettujen CBAM-ilmoittajien tuonnin
- Kolmansiin maihin sijoittautuneen tuojan pitää käyttää välillistä edustajaa
- Asetuksen valtuutusta (lupaa) koskevia artikloja aktivoidaan 1.1.2025, jotta 1.1.2026 tarvittavat luvat ehditään käsitellä ajoissa
- Tuojan kannattaa siis hakea lupaa hyvissä ajoin v 2025 aikana.
- Lupa on EU-laajuinen ja myönnetään pääasiallisen sijoittautumisen perusteella
- Luvan perusteella tuojalle luodaan CBAM-tili

Asiakasvaikutukset: Luvan edellytykset

- Luvan myöntäminen edellyttää:
  - että hakija ei ole edeltävän viiden vuoden aikana rikkonut tullilainsäädäntöä, verotussäytäjä tai markkinajärjestelyjä vakavasti tai toistuvasti, eikä hakijalla ole merkintöjä taloudelliseen toimintaan liittyvistä vakavista rikoksista
  - että hakijalla on taloudellinen ja toiminnallinen valmius täyttää velvoitteensa
  - että hakija on sijoittautunut (EU:n) jäsenvaltioon, ja että hänellä on EORI-numero
  - että kokonaan uudet toimijat (vähemmän kuin kaksi päättynyttä kokonaista tilikautta) asettavat täysimääräisen vakuuden kahdeksi vuodeksi
- Yllä olevien edellytysten käytännön arviointi tullaan täsmentämään tulevassa täytäntöönpanoasetuksessa
- Kielteinen lupapäätös on perusteltava ja se on luonnollisesti valituskelpoinen

Asiakasvaikutukset: CBAM-todistusten hankkiminen

- 1.1.2026 alkaa CBAM-todistusten hankkimisvelvoite
- Todistukset ostetaan keskitetystä kauppapaikasta ja ne rekisteröidään automaattisesti CBAM-tilille
- Yksi todistus vastaa yhtä tonnia tuontitavaroihin sitoutuneita päästöjä
- Todistuksia voi ostaa rajoittamattoman määrän tarpeen mukaan
- Osittainen "alibudjetointi" sallitaan:
  - > 80 % tarpeesta oltava vuosineljänneksittäin CBAM-tilillä
  - > CBAM-ilmoituksen jättämisen määräaikaan mennessä hankittava puuttuva määrä todistuksia
- CBAM-todistuksen hinta vahvistetaan viikoittain edellisen viikon ETS-huutokauppahintojen keskiarvon perusteella (viime aikoina ollut n. 85-90€ / päästöoikeus)
- Päästökaupasta poiketen CBAM-todistuksilla ei ole jälkimarkkinoita
- Tietyin edellytyksin Komissio ostaa takaisin enintään 20% hankitusta kokonaismäärästä

Asiakasvaikutukset: CBAM-ilmoitus

- CBAM-ilmoitus on vuosikohtainen ja se annetaan toimintavuotta seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä
- Ensimmäinen ilmoitus annetaan siis v 2026 tuonnista 31.5.2027 mennessä
- Ilmoituksen yhteydessä on luovutettava tarvittava määrä CBAM-todistuksia
- Ilmoitukseen on liitettävä akkreditoidun todentajan raportti päästötietojen verifiointista
- Ylimääräisiä todistuksia voi tietyin edellytyksin myydä takaisin Komissiolle
- Tuoja on oltava kirjanpito päästötietojen laskentaan tarvittavista tiedoista ja se on säilytettävä viisi vuotta.
- Komissio suorittaa ilmoitukseen tarkastuksia ja ilmoittaa havainnoista kansalliselle viranomaiselle, joka selvittää asiaa tuojan kanssa
- Jäsenvaltioilla myös itsenäinen ilmoitusten tarkastusoikeus

Yksittäisen yrityksen toimenpidesuunnitelma

1. SELVITÄ: Vaikuttaako asetus toimintaamme ollenkaan?
  - > Mikä on yrityksemme tuonnin tavarakate suhteessa asetuksen liitteeseen?
    - <https://tulli.fi/hiilirajamekanismi>
  - > Mikäli yritykseni ei tuo näitä tuotteita ollenkaan ei myöskään ole tiedossa vaikutuksia.
  - > Mikäli taas tuo, niin on valmistauduttava siirtymäkauden päästötietojen raportointiin 1.10.2023 lukien, ja pidemmällä aikavälillä tuonnin luvanvaraisuuteen (2025-26) ja CBAM-todistusten hankkimiseen 2026 lukien.
2. MISTÄ (päästö)TIEDOT?
  - > Ainoa taho, jolla realistisia mahdollisuuksia toimittaa tietoja tuontitavaroihin sitoutuneista päästöistä on tavaran valmistaja.
  - > Sisällytä kauppasopimukseen päästötietoja koskeva ehto.
    - > Huomioi vaikeuskerroin kun toimittaja ei itse ole tavaran valmistaja
3. HAE (Valtuutetun CBAM-ilmoittajan) LUPAA v2025 aikana.
  - > Asetuksen valtuutusta (lupaa) koskevia artikloja aktivoidaan 1.1.2025, jotta tuontiin ei tulisi katkosta 1.1.2026
4. VARMISTA mistä, ja millä ehdoilla saat tarvittavan akkreditoitun todentajan palveluja

CBAM-tietoa Tullista:

- Tullin CBAM-sivut: <https://tulli.fi/hiilirajamekanismi>
- Yhteissähköposti cbam@tulli.fi
- CBAM-uutiskirje (tilataan osoitteesta <https://tulli.fi/tietoa-tullista/uutishuone/tilaa-uutiskirjeita>)
- Projektipäällikkö Sture Skinnar / sture.skinnar@tulli.fi / 040 332 4608
- Asiakkuus- ja veronkantojohtaja Tom Ferm / tom.ferm@tulli.fi / 040 332 2622
- Tulliylitarkastaja Asko Sinervo (lakivalmistelu) / asko.sinervo@tulli.fi / 050 399 6743
- Tulliylitarkastaja Heli Leutonen (asiakasneuvonnan valmistelu) / heli.leutonen@tulli.fi / 029 55 202

Tietoa lisätään ao. lähteisiin sen mukaan kuin valmistelut etenevät!

Kiitos!

22.5.2023